പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 004

സൂത ഉവാച-

ഗതേഷു തേഷു ഗോലോകം വൈഷ്ണവം തമസഃ പരമ് .

ശിവശർമാ മഹാപ്രാജ്ഞഃ കനിഷ്ഠം വാക്യമബ്രവീത് 1.

ബ്രാഹ്മണ ഉവാച-

സോമശർമന്മഹാപ്രാജ്ഞ ത്വം പിതുർഭക്തിതത്പരഃ .

അമൃതസ്യ മഹാകുംഭം രക്ഷ ദത്തം മയാധുനാ 2.

തീർഥയാത്രാം പ്രയാസ്യാമി അനയാ ഭാര്യയാ സഹ .

ഏവമസ്തു മഹാഭാഗ കരിഷ്യേ രക്ഷണം ശുഭമ് 3.

കുംഭം ദത്വാ സ മേധാവീ തസ്യ ഹസ്തേ മഹാത്മനഃ .

ദശവർഷപ്രമാണം തു തപസ്തേപേ നിരംതരമ് 4.

കുംഭം രക്ഷതി ധർമാത്മാ ദിവാരാത്രമതംദ്രിതഃ .

പുനഃ സ ഹി സമായാതഃ ശിവശർമാ മഹായശാഃ 5.

മായാം കൃത്വാ മഹാപ്രാജ്ഞോ ഭാര്യയാ സഹ തം സുതമ് .

കുഷ്ഠരോഗാതുരോ ഭൂത്വാ തസ്യ ഭാര്യാ ച താദൃശീ 6.

മാംസപിംഡോപമൗ ജാതൗ ദ്വാവേതൗ മായയാ കൃതൗ .

സംനിധിം തസ്യ ഘോരസ്യ വിപ്രസ്യ സോമശർമണഃ 7.

സമാഗതൗ ഹി തൗ ദൃഷ്ട്വാ സർവതോ ഹി സുദുഃഖിതൗ .

കൃപയാ പരയാവിഷ്ടഃ സോമശർമാ മഹായശാഃ 8.

തയോഃ പാദം നമസ്കൃത്യ ഭക്ത്യാ നമിതകംധരഃ .

ഭവാദൃശൗ ന പശ്യാമി തപസാഭിസമന്വിതമ് 9.

ഗുണവ്രാതൈഃ സുപുണ്യൈശ്ച കിമിദം വർതിതം ത്വയി .

ദാസവദ്ദേവതാഃ സർവാ വർതംതേ സർവദാ തവ 10.

ആദേശം പ്രാപ്യ വിപ്രേംദ്ര ആകൃഷ്ടാസ്തേജസാ തവ .

തവാംഗേ കേന പാപേന ഗദോയം വേദനാന്വിതഃ 11.

സംജാതോ ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠ തന്മേ കഥയ കാരണമ് .

ഇയം പുണ്യവതീ മാതാ മഹാപുണ്യാ പതിവ്രതാ 12.

യാ ഹി ഭർതൃപ്രസാദേന ത്രൈലോക്യം കർതുമിച്ഛതി .

സാ കഥം ദുഃഖമാപ്നോതി കിം നാസ്തി തപസഃ ഫലമ് 13.

രാഗദ്വേഷൗ പരിത്യജ്യ വിവിധേനാപി കർമണാ .

യാ ച ശുശ്രൂഷതേ കാംതം ദേവവദ്ഗുരുവത്സലാ 14.

സാ കഥം ദുഃഖമാപ്നോതി കുഷ്ഠരോഗം സുദുഃഖദമ് .

ശിവശർമോവാച-

മാ ശുചസ്ത്വം മഹാഭാഗ ഭുജ്യതേ കർമജം ഫലമ് 15.

നരേണ കർമയുക്തേന പാപപുണ്യമയേന ഹി .

ശോധനം ച കുരുഷ്വ ത്വമുഭയോ രോഗയുക്തയോഃ 16.

ശുശ്രൂഷണം മഹാഭാഗ യദി പുണ്യമിഹേച്ഛസി .

ഏവമുക്തേ ശുഭേ വാക്യേ സോമശർമാ മഹായശാഃ 17.

ശുശ്രൂഷാം വാ കരിഷ്യാമി യുവയോഃ പുണ്യയുക്തയോഃ .

മയാ പാപേന ദുഷ്ടേന കൃപണേനേന ദ്വിജോത്തമ 18.

കിം കർതവ്യമിഹാദ്യൈവ യോ ഗുരും ന ഹി പൂജയേത് .

ഏവമാഭാഷ്യ ദുഃഖാദ്വാ തയോർദുഃഖേന ദുഃഖിതഃ 19.

ശ്ലേഷ്മമൂത്രപുരീഷം ച ഉഭയോഃ പര്യശോധയത് .

പാദപ്രക്ഷാലനം ചക്രേ അംഗസംവാഹനം തഥാ 20.

സ്നാനസ്ഥാനാദികം സോപി തയോർഭക്ത്യാന്വിതഃ സ്വയമ് .

ദ്വാവേതൗ ഹി ഗുരൂ വിപ്രഃ സോമശർമാ മഹായശാഃ 21.

തീർഥം നയതി ധർമാത്മാ സ്കംധമാരോപ്യ സത്തമഃ .

ദ്വാവേതൗ ഹി സ്വഹസ്തേന സ്നാപയിത്വാ തു മംഗലൈഃ 22.

സുമംത്രൈർവേദവിച്ചൈവ സ്നാനസ്യ വിധിപൂർവകമ് .

തർപണം ച പിതൄണാം തു ദേവതാനാം തു പൂജനമ് 23.

ദ്വാഭ്യാമപി സ ധർമാത്മാ സ കാരയതി നിത്യശഃ .

സ്വയം ഹോമം ദദാത്യഗ്നൗ പചത്യന്നമനുത്തമമ് 24.

സംജ്ഞാപയതി സുപ്രീതൗ ദ്വാവേതൗ ച മഹാഗുരൂ .

ശയ്യാസനേ ച തൗ വിപ്രഃ പ്രസ്വാപയതി നിത്യശഃ 25.

വസ്ത്രപുഷ്പാദികം സർവം താഭ്യാം നിത്യം പ്രയച്ഛതി .

താംബൂലം ബഹുഗംധാഢ്യമുഭയോരർപയേത്സ തു 26.

സോമശർമാ മഹാഭാഗസ്താഭ്യാമപി ച പൂരയേത് .

മൂലം പയഃ സുഭക്ഷ്യാദ്യം നിത്യമേവ ദദാത്യസൗ 27.

തയോസ്തു വാംഛിതം നിത്യം സോമശർമാ മഹായശാഃ .

അനേന ക്രമയോഗേന നിത്യമേവ പ്രസാദയേത് 28.

സോമശർമാ സുധർമാത്മാ പിതരൗ പരിപൂജയേത് .

സോമശർമാണമാഹൂയ പിതാ കുത്സതി നിഷ്ഠുരഃ 29.

നിംദിതൈർനിഷ്ഠുരൈർവാക്യൈസ്താഡയേന്മുനിസന്നിധൗ .

കൃതകാര്യേ കൃതേ പുണ്യേ നിത്യമേവ സുതേ പുനഃ 30.

ന കൃതം ശോഭനം മഹ്യം ത്വയൈവ കുലപാംസന .

ഏവം നാനാവിധൈർവാക്യൈർനിഷ്ഠുരൈർദുഃഖദായകൈഃ 31.

അതാഡയദ്ദംഡഘാതൈഃ ശിവശർമാ സദാതുരഃ .

ഏവം കൃതേപി ധർമാത്മാ നൈവ കുപ്യതി കർഹിചിത് 32.

മനസാ വചസാ ചൈവ കർമണാ ത്രിവിധേന ച .

സംതുഷ്ടഃ സർവദാ സോപി പിതരം പരിപൂജയേത് 33.

തദ്വത്സ സോമശർമാ വൈ മാതരം ച ദിനേദിനേ .

യജ്ജ്ഞാത്വാ ശിവശർമാ ച ചരിതം സ്വീയമീക്ഷതേ 34.

അമൃതം മത്കൃതേ ചാപി ആനീതം വിഷ്ണുശർമണാ .

പുണ്യയുക്തഃ സ ധർമാത്മാ പിതൃഭക്തിപരഃ സദാ 35.

ഏവം ബഹുതിഥേ കാലേ ശതസംഖ്യേ ഗതേ സതി .

ശിവശർമാ പിതസ്യൈവ ഭക്തിം ദൃഷ്ട്വാ വിചിംത്യ വൈ 36.

മയാ വൈ പൂർവമിത്യുക്തം സുപുത്രം യജ്ഞസംജ്ഞകമ് .

മാതൃഖംഡാനിമാൻപുത്ര യത്ര തത്ര ക്ഷിപസ്വ ഹി 37.

മദ്വാക്യം പാലിതം തേന കൃതാ ന മാതരി കൃപാ .

ഏതത്സ്വല്പതരം ദുഃഖം നിർജീവേ ഘാതമിച്ഛതഃ 38.

സാഹസം തു കൃതം തേന പുത്രേണ വേദശർമണാ .

അസ്യാധികമഹം മന്യേ യതോഽയം ചലതേ ന ച 39.

നിമേഷമാത്രമേവാപി സാഹസം കാരയേത്പുനഃ .

അപരം സത്യസംപന്നം പ്രഭാവം തപസഃ പുനഃ 40.

നിത്യം സമാരാധനേപി അധികം ചാസ്യ ദൃശ്യതേ .

തസ്മാദസ്യ പരീക്ഷാ ച സമയേ തപസഃ കൃതാ 41.

ഭക്തിഭാവാത്തഥാ സത്യാന്നൈവ പുത്രഃ പ്രണശ്യതി .

മായയാ ച നിജാംഗേഽപി കുഷ്ഠരോഗോ നിദർശിതഃ 42.

ശ്ലേഷ്മമൂത്രമലാനാം ച ഘൃണാം നൈവ കരോതി ച .

വ്രണാന്വിശോധയേന്നിത്യം സ്വഹസ്തേന മഹായശാഃ 43.

പാദസംവാഹനം ദദ്യാച്ഛൗചം ചൈവ മഹാമതിഃ .

ദുഃസഹം വചനം മഹ്യം ദാരുണം സഹതേ സദാ 44.

ഭർത്സനേ താഡനേ ചൈവ സദാഭീഷ്ടപ്രവാചകഃ .

ഏവം ദുഃഖസമാചാരോ മമ പുത്രോ മഹാമതിഃ 45.

ദുഃഖാനാം സാഗരം മന്യേ ബഹുക്ലേശൈസ്തു ക്ലേശിതഃ .

അപനേഷ്യാമ്യഹം ദുഃഖം വിഷ്ണോശ്ചൈവ പ്രസാദതഃ 46.

വിചാര്യ മനസാ വിപ്രഃ ശിവശർമാ മഹാമതിഃ .

പുനർമായാം ചകാരാഥ കുംഭാദപഹൃതം പയഃ 47.
പശ്ചാത്തം ച സമാഹൂയ സോമശർമാണമബ്രവീത് .
തവ ഹസ്തേ മയാ ദത്തമമൃതം വ്യാധിനാശനമ് 48.
തന്മേ ശീഘ്രം പ്രയച്ഛസ്വ യഥാ പാനം കരോമ്യഹമ് .
യേന നീരുഗ്ഭവാമ്യദ്യ പ്രസാദാദ്വിഷ്ണുശർമണഃ 49.
ഏവമുക്തേ തദാ വാക്യേ ഋഷിണാ ശിവശർമണാ .
സമുത്ഥായ ത്വരായുക്തഃ സോമശർമാ കമംഡലുമ് 50.
തം ച രിക്തം തതോ ദൃഷ്ട്വാ ഹ്യമൃതേന വിനാ കൃതമ് .
കസ്യ പാപസ്യ വൈ കർമ കേന മേ വിപ്രിയം കൃതമ് 51.
ഇതി ചിംതാപരോ ഭൂത്വാ സോമശർമാ സുദുഃഖിതഃ .
പിതുരഗ്രേ ച വൃത്താംതം കഥയിഷ്യാമ്യഹം യദാ 52.
തതഃ കോപം പ്രയാസ്യേത ഗുരുർമേ വ്യാധിപീഡിതഃ .
സുചിരം ചിംതയിത്വാ തു സോമശർമാ മഹാമതിഃ 53.
യദി മേ സത്യമസ്തീതി ഗുരുശുശ്രൂഷണം യദി .
തപസ്തപ്തം മയാപൂർവം നിർവ്യലീകേന ചേതസാ 54.
ദമശൗചാദിഭിഃ സത്യം ധർമമേവ പ്രപാലിതമ് .
തദാ ഘടോ്ƒമൃതയുതോ ഭവത്വേഷ ന സംശയഃ 55.
യാവദേവ മഹാഭാഗശ്ചിംതയിത്വാ വിലോകയേത് .
താവച്ചാമൃതപൂർണസ്തു പുനരേവാഭവദ്ഘടഃ 56.
തം ദൃഷ്ട്വാ ഹർഷസംയുക്തഃ സോമശർമാ മഹായശാഃ .
ഗത്വാ ഗുരും നമസ്കൃത്യ കുംഭമാദായ സത്വരമ് 57.
ഗൃഹാണ ത്വം പിതശ്ചേമം പയഃ കുംഭം സമാഗതമ് .
പാനം കുരു മഹാഭാഗ ഗദാന്മുക്തോ ഭവാചിരമ് 58.
ഏതദ്വാക്യം മഹാപുണ്യം സത്യധർമാർഥകം പുനഃ .
ശിവശർമാ സുതസ്യാപി ശ്രുത്വാ ച മധുരാക്ഷരമ് 59.

ഹർഷേണ മഹതാവിഷ്ട ഇദം വചനമബ്രവീത് 60.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ഭൂമിഖംഡേ ശിവശർമോപാഖ്യാനേ ചതുർഥോഽധ്യായഃ 4.
